Kuusalu Keskkooli ainekava põhikoolile

<table>
<tr><td>Ainevaldkond: Keel ja kirjandus</td><td>Õppeaine: Eesti keel</td></tr>
<tr><td>Kooliaste: II kooliaste</td><td>Klass: 6.kl</td></tr>
<tr><td colspan="2">Õppe- ja kasvatuseesmärgid:</td></tr>
<tr><td colspan="2">Õpilane:
1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;
2) mõistab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit;
3) väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult;
4) teeb õpitu piires keeleteadlikke valikuid, kasutab korrektset kirjakeelt ja sobivat sõnavara;
5) loeb tekste ladusalt ja eesmärgistatult eri keskkondades ja allikatest;
6) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste eri keskkondades ja allikate toel;
7) analüüsib ja hindab eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste;
8) mõistab eri tüüpi ja liiki tekstide ülesehitust, sisu, keelelist eripära;
9) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi;
10) väärtustab lugemist, leiab endale sobivat lugemisvara.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Õppeaine kirjeldus:</td></tr>
<tr><td colspan="2">II kooliastmes keskendutakse neljale õppevaldkonnale: suuline ja kirjalik suhtlus, teksti vastuvõtt, tekstiloome ning keeleteadlikkus. Eesti keele õpetamisel rõhutatakse terviktekstide kasutamist, mis aitavad kujundada mitmekülgset keeletunnetust ja hoiakuid. Suhtlemisõpetusega arendatakse oskust kasutada mitmeid suhtluskanaleid, arvestades suhtlusolukorda ja partnerit, ning pööratakse tähelepanu ka netiturvalisusele. Teksti vastuvõtu õpetus keskendub tekstitoimingutele ja kriitilisele lugemisele, integreerides elulähedasi tekste õigekeelsuse ja keeleteadlikkuse õpetamisega.
Tekstiloome õpetusega kujundatakse mitmekülgset eneseväljendusoskust, hõlmates erinevaid tekstiliike alates tarbetekstidest kuni ilukirjanduseni.
Keeleteadlikkuse õpetus laiendab keeleteadmisi ja väärtustab eesti keelt, arendades samal ajal teadlikkust keele arengust ja muutumisest.</td></tr>
<tr><td>Õppesisu (praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused)</td><td>Õpitulemused:</td></tr>
<tr><td>Suuline ja kirjalik suhtlus
Tekstide kriitiline kuulamine, faktide leidmine ja kontrollimine, kuuldule hinnangu andmine.
Seisukoha põhjendamine paaris- või rühmatöö ajal. Klassivestlus, diskussioon. Vestluses kõnejärje hoidmine ja üleandmine kaaslasele. Kaaslase aktiivne kuulamine, kaaslase öeldu täiendamine ja täpsustamine. Vestluskaaslasele positiivse tagasiside andmine.
Suulises keelekasutuses kirjakeele põhinormingute järgimine ning mõtete sobiv sõnastamine. Viisakusväljendite kasutamine, sobiva suhtlusstiili valimine, parasiitkeelendite vältimine, mõtte</td><td>Õpilane:
valib olukorrale sobiva suhtluskanali juhendamise abil;
esitab küsimusi, avaldab arvamust ja sõnastab järelduse kuuldu ja loetu kohta viisakalt ja olukorrast lähtuvalt;
osaleb lihtsamate probleemide lahendamisel paaris- ja rühmatöös;
põhjendab oma seisukohti ja aktsepteerib kaaslaste põhjendatud seisukohti;
kasutab sobivaid keelevahendeid, sh korrektset kirjakeelt nii suulises kui kirjalikus suhtluses.</td></tr>
</table>

lõpuleviimine. Viisakas ja ohutu suhtlus virtuaalkeskkonnas.	
Teksti vastuvõtt • Arutlevate meediatekstide ülesehituse analüüs. • Eesti meediakanalite ja -väljaannete tutvustamine. Raadio- ja telesaadete eripära, vormid ning liigid. Raadiosaate eesmärgistatud kuulamine, telesaate eesmärgistatud vaatamine. • Trüki ja veebiajakirjandus. Ajalehežanrite (uudis, arvamuslugu, intervjuu, olemuslugu) eesmärgid ja ülesehitus. • Reklaam: sõnum, pildi ja sõna mõju reklaamis, adressaat, lastele mõeldud reklaam.	Õpilane: • valib ja loeb sobivaid tervikteoseid eesti ja maailma lastekirjandusest; • iseloomustab õpitud tekstiliike ja nende kasutamise võimalusi; • mõistab eakohaseid õpi-, elutarbelisi ja huvivaldkondade tekste; • võrdleb tekste, esitab küsimusi, avaldab arvamust ja teeb lühikokkuvõtte tekstist; • valib lugemise eesmärgile sobiva lugemisviisi, jälgib ja kuulab vastuvõetavat teksti.
Tekstiloome • Protsesskirjutamise etappide meenutamine. Lisateabe otsimine. Alusteksti kasutamine enda tekstis: refereerimine. Alustekstile enda mõtete lisamine, autori ja enda mõtete vastandamine, kõrvutamine. • Kirjandi ülesehitus: Sissejuhatus, teemaarenduse lõigud e argumendid, kokkuvõte. Lõigu ülesehitus: väide, selgitus, näide, järeldus. Tabav pealkiri. • Teksti vormistamine arvutil: reavahe, joondus, lõiguvahed, pealkirjastamine. • Pildi-, video ja graafilise materjali kasutamine. Teksti kujundamine erinevates rakendustes. • Ajakirjandustekstide kirjutamine: reklaam, uudis, arvamuslugu, intervjuu.	Õpilane: • leiab vajalikku teavet tekstiloomeks juhendamise abil; • tunneb kirjutamise ja esinemise ettevalmistuse põhietappe; • jutustab, kirjeldab, võrdleb ja arutleb suuliselt ja kirjalikult; • esineb suuliselt, koostab ja peab lühikese ettekande; • kirjutab eesmärgipäraselt eri liiki eakohaseid tekste, vormistab need korrektselt nii käsikirjas kui arvutis.
Keeleteadlikkus • Eesti murded. Murdekaart, murdekeelenäited, murdesõnastiku kasutamine. • Õigekirja kontrollimine õigekeelsussõnaraamatust (nii raamatu- kui ka veebivariandist), märkide lugemine. • Veaohtlikud liited: -lik; -likkus. • Üldkasutatavad lühendid. Lühendite õigekiri. Lühendite lugemine • Kirjakeel ja argikeel (sh släng), sõnade stiiliväärtus ja märgendid sõnastikes. Sõnavaliku täpsus erinevates tekstides ja enda tekstis. Sobiva sõnavaliku tegemine vastavalt kontekstile: oma või võõrsõna, harvad, vanamoelised sõnad jne.	Õpilane: • nimetab Eestis kõneldavaid keeli, sugulaskeeli ja rahvaid; • eristab keelevariante, sh murdeid ja sotsiolekte, tuues näiteid nende kasutusest; • kirjeldab eesti keele häälikusüsteemi ja eristab sõnaliikide tüüpjuhte ning põhilisi käänd- ja pöördsõnavorme; • moodustab ja kirjavahemärgistab lihtlauseid, sealhulgas koond- ja liitlauseid; • järgib eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid, rakendab omandatud

• Grammatiline ühildumine käändes ja arvus. • Nimisõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Omadussõnade kokku- ja lahkukirjutamine (*ne*- ja *line*-liitelised omadussõnad). • Arvsõnade õigekiri. Rooma numbrite kirjutamine. Põhi- ja järgarvsõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Kuupäeva kirjutamise võimalusi. Arvsõnade käänamine. Põhi- ja järgarvsõnade kirjutamine sõnade ja numbritega, nende lugemine. Arvsõnade kasutamine tekstis. • Sõnastike kasutamine käändevormide kontrollimiseks. • Liitlause. Lihtlausete sidumine liitlauseks. Rindlause ja osalaused. Sidesõnaga ja sidesõnata rindlause. Rinnastavad sidendid. • Põimlause. Pea- ja kõrvallause. Alistavad sidendid. Põimlause kirjavahemärgistamine.	keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis; • kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leides vajaliku teabe sõnaartiklist.